

Oppdragsgiver: Anders Baars Veg AS
Oppdragsnavn: Kartlegging naturmangfold Anders Baars veg
Oppdragsnummer: 637642-01
Utarbeidet av: Heiko Liebel
Oppdragsleder: Rune Solvang
Dato: 30.08.2022
Tilgjengelighet: Åpent

Naturmangfold i planområdet «Anders Baars veg»

Parkaktig preg i planområdet (foto: H. Liebel).

Innhold

1. Formål	3
2. Metode.....	3
2.1. Feltkartlegging.....	3
2.2. Usikkerhet.....	4
3. Dagens situasjon	4
3.1. Naturforhold.....	4
3.2. Eksisterende dokumentasjon	5
4. Kartleggingsresultater og verdivurdering	6
5. Avbøtende tiltak	10

Versjonslogg:

01	30.08.22	Notat - versjon 1	HL	RS
VER.	DATO	BESKRIVELSE	AV	KS

1. Formål

I forbindelse med en planlagt foretting av boligområdet i Anders Baars veg, Porsgrunn kommune, har Asplan Viak AS hatt i oppdrag å utføre en registrering av naturmangfold som et grunnlag for konsekvensutredning.

Figur 1-1. Kartleggingsområdet er avgrenset i rødt.

2. Metode

2.1. Feltkartlegging

For å utrede konsekvenser for naturmangfold ble planområdet kartlagt den 25.05.2022 av Heiko Liebel (Asplan Viak AS). Hovedformål var å kartlegge og dokumentere eventuelle verdifulle naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for naturtyper i Norge (NiN, Miljødirektoratet 2021a), på å kartlegge truede arter (Artsdatabanken 2021) og kartlegge fremmede, innførte og skadelige arter (Artsdatabanken 2018) hvor videre spredning bør hindres. Viktige artsfunn ble publisert i www.artsobservasjoner.no. Kartleggingsområdet har en størrelse på ca. 6 daa.

2.2. Usikkerhet

Befaringstidspunktet var gunstig for å fange opp mest mulig av karplanter og naturtypelokaliteter og det antas at naturverdier er kartlagt på en tilstrekkelig måte. Allikevel gir en befaring på en dag aldri en fullstendig oversikt over naturmangfoldet. Tidspunktet var for eksempel for tidlig for å kunne registrere flertallet av sjeldne og rødlistede sopparter. Potensialet er allikevel lite for eksempel for sopp på grunn av mangel på eldre trær, lite død ved, tilførte fyllmasser og nærhet til større veier inkludert forurensning fra disse. Det er lite sannsynlig at deler av planområdet har en større verdi som økologiske funksjonsområder for arter i organismegruppene pattedyr og fugler.

3. Dagens situasjon

3.1. Naturforhold

Planområdet er ca. 6 daa stort og ligger i boreonemoral sone (Miljødirektoratet 2021b) på ca. 10 moh. Berggrunnen og løsmasser er grunnlaget for vegetasjonen og styrer artsmangfoldet i stor grad. Berggrunnen består av leirskifer som er overdekt av finkornige marine avsetninger som ofte skaper middels næringsrike grunnforhold (NGU 2022). I tillegg består deler av planområdet av fyllmasser. Planområdet har et parkaktig preg med grønt område som grenser mot boligbebyggelse, Rv36 og Linaaesgate.

Figur 3-1. Forholdsvis ungt parklandskap langs gang- og sykkelvei som strekker seg gjennom planområdet (foto: H. Liebel).

3.2. Eksisterende dokumentasjon

Innenfor planområdet er det ingen naturtypelokaliteter registrert fra tidligere undersøkelser (Miljødirektoratet 2021b). I Artsdatabankens databaser (2021) er det heller ingen arter registrert innenfor planområdet. Nærmeste funnstedet er Hovlandvegen hvor det er registrert en rekke rødlistede fuglearter. Gulspurv (VU - sårbar) ble registrert næringsøkende i flokker med opptil 40 individer i vinterhalvåret (makstall observert den 02.02.2021). Gråspurv (NT - nær truet) er registrert med opptil 40 individer om vinteren (makstall 01.02.2021). Stær (NT - nær truet) er også registrert på næringsøk i området.

4. Kartleggingsresultater og verdivurdering

Planområdet består av eng-aktig vegetasjon med yngre parktrær og en liten løvskog med stort sett yngre trær. Treslagssammensetning er variert på grunn av innplantete trær av lind (NT - nær truet), morell, furu, svartor, ask (EN - sterkt truet), alm (EN), spisslønn, selje, gråor og eik. Bjørk dominerer den lille skogen.

Figur 4-1. Skvallerkål dominerer fullstendig skog-lignende arealer (foto: H. Liebel).

I skogen består feltsjiktet blant annet av mye skvallerkål og bringebær, mens de åpnere partiene har en natureng-liknende vegetasjon med gjødslingspreg dominert av arter som krypsoleie, rødsvingel, hundegras, tirltunge, lintorskemunn, markrapp, skogsnelle, veitistel, engsyre, rødkløver, småsyre, tysk mure (PH - potensielt høy risiko) og skogforglemmegei (PH). Et lite mer næringsfattig parti finnes ved en benk. Der er det registrert noe rødknapp, beitemarikåpe og litt prestekrage.

Figur 4-2. Noe næringsfattigere parti er registrert i forgrunnen med forekomst av noen habitatspesifikke arter for naturenger som rødknapp, tiriltunge og prestekrage (foto: H. Liebel).

Kanadagullris (SE - svært høy risiko) har flere forekomster i enga. Skogskjegg (SE), skjermleddved (HI - høy risiko) og blankmispel (SE) har forekomster nær hager. Det finnes to hageavfallsplasser (blant annet tilgrensende Anders Baars veg 3B) som utgjør en trussel for etablering av flere fremmede arter i planområdet.

Figur 4-3. Hageavfallsplasser utenfor hagene utgjør en spredningskilde for flere fremmede arter (foto: H. Liebel).

Figur 4-4. Skjermleddved er en av flere fremmede arter som er registrert i planområdet (foto: H. Liebel).

Figur 4-5. Registrerte fremmede arter i planområdet.

Selv om det ble ikke utført en systematisk fugletaksering, ble det registrert noen potensielle hekkefugler i området: Kjernebiter, rødstrupe, gransanger, munk, grønnfink, blåmeis, kjøttmeis, gråtrost, rødvingetrost, brunsisik og pilfink. Alle de artene har livskraftige bestander i Norge og har liten forvaltningsrelevans.

Verken rødlistearter (bortsett fra innplantete, unge trær av alm, ask og lind), økologiske funksjonsområder for arter eller verdifulle naturtypelokaliteter er registrert i planområdet. Derfor kommer en utbygging av området til å ha en lav konsekvensgrad for tema naturmangfold.

5. Avbøtende tiltak

Arealminimering

Det bør jobbes så arealminimerende som mulig for å opprettholde så mye grønnstruktur som mulig. Selv om verken rødlistearter eller verdifulle naturtypelokaliteter er registrert lever det en rekke vanlige arter i grønne arealer i planområdet.

Fremmede arter

Det er krav om aktsomhet når man skal håndtere masser for å unngå spredning av fremmede arter, og for å unngå skade på biologisk mangfold (Forskrift om fremmede organismer, 2016 og Naturmangfoldloven, 2009). Bygging og forflytning av masser medfører en høyere risiko for spredning av de uønskede artene.

En bekjempelse vil derfor være gunstig da artene har potensial for videre spredning og for å fortrenge stedegne arter.

Tiltak bør skje så tidlig som mulig, og det anbefales at massene på hageavfallsplassene fjernes før tiltaket eventuelt settes i gang. Særlig kanadagullris og skogskjegg har en stor risiko for spredning ved feil håndtering av masser, da de har stor frøproduksjon, i tillegg til spredning via jordstengelen (Misfjord & Angell-Petersen, 2018). Skjermeleddved vil sette skudd ved nedkapping, og rot bør derfor også tas. Blankmispel spres mest med frukter.

Planteavfallet må håndteres forsvarlig.

Kilder

- Angell-Petersen, S., Misfjord, K. (2018). Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter. Rapport M-982/2018. Sweco Norge AS. [Memo \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no)
- Artsdatabanken, 2021: [Norsk rødliste for arter \(artsdatabanken.no\)](https://artsdatabanken.no) [29.08.2022]
- Artsdatabanken, 2018: [Fremmedartslista 2018 \(artsdatabanken.no\)](https://artsdatabanken.no) [29.08.2022]

- Artsdatabanken, 2022: [Vis utvalg i kart | Artskart 2 \(artsdatabanken.no\)](https://artsdatabanken.no) [29.08.2022]
- Miljødirektoratet, 2021a: [Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2 - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no) [29.08.2022]
- Miljødirektoratet, 2021b: Naturbase. Online: [Naturbase kart \(miljodirektoratet.no\)](https://miljodirektoratet.no) [15.11.2022].
- Naturmangfoldloven, 2009: [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\) - Lovdata](https://lovdata.no) [29.08.2022]
- NGU, 2022: [Nasjonal arealinformasjon \(ngu.no\)](https://ngu.no) [29.08.2022]